

Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Юридичний Факультет

Кафедра професійних та спеціальних правових дисциплін

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної ради
юридичного факультету
протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету
_____/ Стелла КЕЛЬБЯ/
«__» _____ 2025 р.

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«Логіка»

Освітньо-професійна програма:	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Галузь знань:	<u>07«Управління та адміністрування»</u> <u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет	<u>Юридичний факультет</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	РУСНАК Леся Михайлівна, доцент кафедри професійних та спеціальних правових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент
Профайл викладача	http://www.bukuniver.edu.ua/fakulteti/yuridichnij_fakultet/kafedra-profes%D1%96jnix-taspecz%D1%96alnixpravovix-disczipl%D1%96n/
E-mail:	rysnarlesya@gmail.com
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація (призначення освітнього компоненту).

Навчальна дисципліна «Логіка» дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію, правильно надавати визначення понять, уявляти органічну логічну структуру освітнього компоненту, розуміти наявні причинно-наслідкові зв'язки, коректно формулювати запитання до викладача, надавати відповіді, будувати умовиводи, за правилами логіки готувати модульні контрольні роботи. Особливо значимим вважається використання логічних прийомів адекватного пізнання дійсності, зокрема - індуктивних методів встановлення причинних зв'язків предметів та явищ, дедуктивних умовиводів, спираючись на закони логіки, правил аргументованого ведення полеміки, ділової бесіди.

Дисципліна «Логіка» є складовою навчального плану, вона є вибірковою для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 4 кредити. Форма підсумкового контролю – залік.

2. Мета та завдання освітнього компонента:

Метою вивчення освітнього компонента «Логіка» є оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними знаннями та практичними навичками з питань логічного аналізу природної мови, порядку здійснення міркувань та формулювання суджень і умовиводу, спираючись на закони логіки, правил аргументованого ведення полеміки, ділової бесіди.

Завдання освітнього компонента «Логіка» є надання здобувачем вищої освіти ґрунтовних знань щодо теоретичних основ логіки як філософської науки про пізнання та правильне мислення, законів, яким воно підпорядковане та практичному оволодінню ними навичками побудови правильних міркувань.

Предметом навчальної дисципліни «Логіка» є закони і форми розумової діяльності людей, принципи і засоби побудови правильних суджень і міркувань про предмети і явища об'єктивного світу, методи формалізації знання як результату пізнавального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- поняття логічної форми та логічного закону;
- сутність мови як знакової системи та особливості формалізованої мови;
- виникнення логіки та закономірності її становлення;
- значення логічного аналізу;
- особливості судження як форми мислення, види суджень та їх будову;
- роль запитань і відповідей в процесі пізнання і комунікації, правильність їх будови;
- структуру міркувань, правильні та неправильні міркування;
- функції основних логічних законів та їх значення;
- сутність умовиводу, його види та правила побудови;
- сутність гіпотези, її види та способи побудови в процесі досліджень.

вміти:

- правильно користуватися понятійним апаратом професійної сфери, чітко визначати зміст понять та проводити інші логічні операції з ними;
- будувати міркування відповідно до законів і правил логіки, уникати помилок та знаходити їх в міркуваннях інших;
- правильно будувати доведення і спростування, аргументувати власні думки;
- побудувати пояснення відповідно до певної ситуації;
- вести діалог, дискусію, полеміку.

3. Компетентності та результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані наступні елементи компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової

науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання (РН)

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

4. Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль I

Логіка як наука. Форми та закони мислення.

Тема 1. Логіка як наука. Предмет і значення логіки.

Тема 2. Поняття та судження як форма мислення.

Тема 3. Абстрактно-логічне мислення.

Тема 4. Математична логіка.

Тема 5. Закони логіки. Значення законів логіки для економічного пізнання.

Змістовий модуль II

Логіка та критичне мислення: практичне втілення.

Тема 6. Критичне мислення як засіб аналізу інформації.

Тема 7. Логічні основи ведення критичної суперечки.

Тема 8. Умовиводи.

Тема 9. Гіпотеза. Доведення та спростування.

Тема 10. Сучасна логіка як новий етап в розвитку логічної науки.

5. Система контролю та оцінювання результатів навчання

Способи організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп **методів навчання**:

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти.

Методи оцінювання:

- усне опитування - (0-5 бали);
- письмове опитування - (0-5 бали);
- тестування - (0-2 бали);
- презентація, доповіді - (0-10 балів);
- розв'язування практичних задач - (0-5 бали);
- модульна контрольна робота - (0-10 балів)
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даного освітнього компонента за темами.

Підсумковий модульний контроль – контрольна робота, що проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання здобувачів вищої освіти. Результат підсумкового контролю у формі заліку.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECES.

Критерії оцінювання результатів навчання освітнього компонента

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та фахової передвищої освіти	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Залік:

Поточний контроль		Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Здобувач зобов'язаний ознайомитися і дотримуватися Положення про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися. Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. Здобувач повинен виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання

ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

6. Література:

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96вр>. (дата звернення: 04.09.2024).

2. Про інформацію : Закон України від 02 жовтня 1992 р. (з наступними змінами до доповненнями) : електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

Основний

1. Войтенко Д. О., Качурова С. В., Невельська-Гордєєва О. П. Логічне знання для вирішення ТЗНПК : навч. посіб. для студентів, що готуються до вступних випробувань за технологією ЗНО для вступу на другий (магістерський) рівень; за ред. О. П. Невельської-Гордєєвої; 3-тє вид., перероб. і допов. Х.: Право. 2020. 202 с.

2. Ковальчук О. Я. Логіка: навчальний посібник. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 256 с.

3. Конверський А. Логіка : підручн. для студентів юридичних факультетів. К : ЦУЛ. 2020. 424 с.

4. Конверський А. Сучасна логіка. Класична та неklasична : підручн. К : ЦУЛ. 2019. 296 с.

5. Математична логіка та теорія алгоритмів: навч. посіб. / М. П. Матвієнко, С. П. Шаповалов. Київ: Ліра-К, 2021. 212 с.

6. Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна) : Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Центр учбової літератури, 2020. – 536 с.

7. Черновський О.К., Меленко О.В., Гриндей Л.М. Професійне мислення як фактор становлення сучасного правника: навч. посібник. Чернівці: Технодрук, 2021. 220 с.

8. Юркевич О.М., Павленко Ж.О. Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід (видання четверте, доповнене та перероблене) Харків : «Контраст», 2022. 236 с.

9. Introduction To Logic by Patrick Suppes. Hardcover, 330 Pages, Published 2012 by Literary Licensing, Llc. URL: [http://web.mit.edu/gleitzi/www/Introduction%20to%20Logic%20-%20P.%20Suppes%20\(1957\)%20WW.pdf](http://web.mit.edu/gleitzi/www/Introduction%20to%20Logic%20-%20P.%20Suppes%20(1957)%20WW.pdf)

10. Irving M. Copi, Carl Cohen, Kenneth McMahon. Introduction to Logic by Pearson. Education Limited, 2014. 640 Pages. URL:

<https://dorshon.com/wpcontent/uploads/2018/03/Introduction-to-Logic.pdf>. 17. Merrie Bergmann, James Moor, Jack Nelson. The Logic Book. Sixth Edition. Published by McGraw-Hill, New York, 2014. 642 Pages. URL:

<http://files.farka.eu/pub/The%20Logic%20Book,%206E%20-%20Merrie%20Bergmann.pdf>

11. Anand Jayprakash Vaidya & Andrew Erickson. Logic & Critical Reasoning/ Conceptual Foundations and Techniques of Evaluation. URL: <https://www.sjsu.edu/people/anand.vaidya/courses/c4/s2/Logic-and-Critical-ReasoningBook.pdf>.

12. Walker, Vern R. (2007) "Discovering the Logic of Legal Reasoning", Hofstra Law Review: Vol. 35: Iss. 4, Article 2. Available at: URL: <https://scholarlycommons.law.hofstra.edu/hlr/vol35/iss4/2>.

13. Комплексні практичні індивідуальні заняття з курсу «Логіка». Березька К. М., Мартинюк О. М., Дзюбановська Н. В. Тернопіль, ЗУНУ, 2022. 52 с.
14. Логічні задачі для самостійної роботи студентів з курсу «Логіка». Мартинюк О. М., Березька К. М., Дзюбановська Н. В. Тернопіль, ЗУНУ, 2022. 32 с.
15. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Логіка». Мартинюк О. М. Дзюбановська Н. В., Березька К. М. Тернопіль, ЗУНУ, 2022. 76 с.
16. Завдання для тренінгу з курсу «Логіка». Березька К. М., Мартинюк О. М. Тернопіль, ЗУНУ, 2024.
17. Руснак Л.М. // Методи розвитку критичного мислення в процесі професійної підготовки юристів. Опубліковано в фаховому журналі Категорії Б з Юридичних наук і Політичних наук. Випуск 7 (2025).
18. Жумбей М.М., Руснак Л.М., Лагодич Т.С. // Формування критичного мислення у студентів закладів вищої освіти. Опубліковано в фаховому науковому журналі Категорії Б «Академічні студії. Серія «Педагогіка»». Випуск 1 (2025).
19. Daneci M. The Puzzle Instinct: The Meaning of Puzzles in Human Life. – Bloomington : Indiana University Press, 2022. – 269 p.
20. Perelman C., Olbrechts-Tyteca L. The New Rhetoric: A Treatise on Argumentation. Notre Dame: University of Notre Dame Press, 2020. X, 566 p.
21. Smullyan R. M. What Is the Name of This Book? The Riddle of Dracula and Other Logical Puzzles. Mineola, New York, 2021. 241 p.

Інформаційні ресурси

1. Загадки для кмітливих. URL: <http://zagadki.org.ua/>.
2. Логіка. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
3. Український логічний портал. URL: <http://logic.net.ua>.
4. Riddles with Answers. URL: <https://riddles.tips/>.
5. Stanford Encyclopedia of Philosophy. URL: <http://plato.stanford.edu/>